

SİVİL BÜYÜ
FİNAL RAPOR

Çalışma Referans Numarası	11056 Radon Gazı Radyasyon Ölçümlerinin Yapılması Gerekliliği Etkinliği
İletişim Kişi ismi	Oğuz Vadilili
Adres	1, Şht. İbrahim Ali Sokak, Çağlayan, Lefkoşa, KIBRIS
Birinci E-Mail	oguzbadedidem@gmail.com
İkinci E-Mail	yerbilimmühendisleri@gmail.com
Telefon Numarası	0392 228 51 51
Mobil Telefon Numarası	0542 853 26 05
STÖ'nün ismi (Eğer uygunsa)	Yerbilim Mühendisleri Odası
Ortakların İsmi (Eğer Uygunsa)	Yeşil Barış Hareketi

- Lütfen Sivil Büyü Desteği ile yürütülen aktiviteler hakkında kısa bilgi verin** (ör. aktivitenin isim, yer, katılımcılar, tarih ilgili diğer önemli bilgileri). Lütfen Ek 1'e (Aktivite Planı) atıfta bulunun. Bu rapora fotoğraflar, katılımcı listeleri veya başka herhangi bir destekleyici belge ekleyebilirsiniz.

11056 Radon Gazı Radyasyon Ölçümlerinin Yapılması Gerekliliği Etkinliği için Türkiye Cumhuriyeti'nden jeoloji profesörü Yüksel Orgun Tutay ve radyasyon korunma uzmanı Nilgün Çelebi davet edildi. 28 Eylül tarihinde adaya gelen uzmanlar ile LAÜ Çevre bölümü öğretim görevlileri ile 29 Eylül Perşembe günü Lefka/Lefke maden sahasında inceleme yapıldı. 30 Eylül tarihinde Lefkoşa'da "LTB"e ait kongre salonunda seminer düzenlendi. Seminerde Türkiye'den gelen uzmanların yanında KTTB adına Medikal Onkolog Dr. Polat Olgun da sunum gerçekleştirdi.

50 kişinin katılımı beklenen seminere 65 kişilik katılım gerçekleşti. Katılımcılar arasında "çevre dairesi", "şehir planlama dairesi" ile "jeoloji ve maden dairesi'nden" ilgili mühendisler; **5 yüksek öğrenim kuruluşundan akademisyenler;** Kıbrıs Türk Tabipler Birliğine

bağlı doktorlar, KTMMOB, Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Meteoroloji Mühendisleri Odası, Ziraat Mühendisleri Odası ve Yerbilim Mühendisleri Odalarına bağlı mühendisler, Kıb-Tek de görevli iş güveliği uzmanları, Lefka/Lefke bölgesinde yaşayan yerel halktan kişiler ve Yeşil Barış Hareketine bağlı aktivistler vardı.

Seminerde savunulucuk amaçlı, uzmanlar tarafından daha önce hazırlanan ve basımı gerçekleştirilen **"RADON GAZI - JEOLJİ İLİŞKİSİ VE KIBRIS'IN KUZEYİNDE DURUM"** adlı kitapçığın dağıtımı yapıldı. Seminer odanın **facebook ve youtube** kanallarından görünürlüğü artırmak amacıyla canlı yayınlandı.

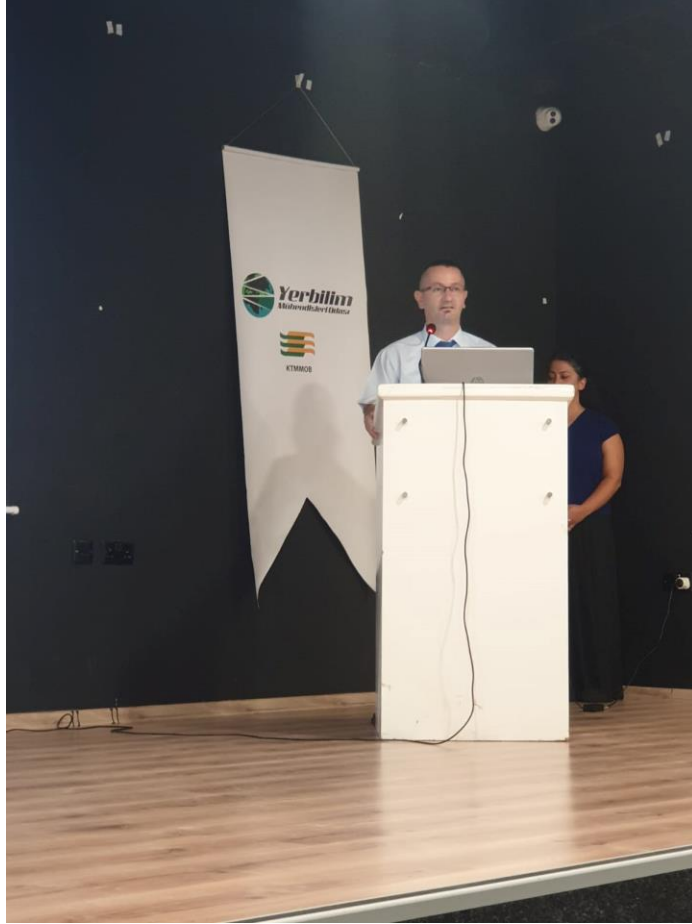
Etkinlik sonrası basın bildirisi ile çalışmalar kamuoyuna sözlü ve yazılı basın aracılığıyla duyuruldu.

Artan kitapçıklar seminer sonrası katılım gösteremeyen "jeoloji ve maden dairesi", "çevre dairesi", "şehir planlama dairesi" mühendis kadrosuna, "sağlık bakanlığı idari personeline, ve ilgili bölümlerden akademisyenlere dağıtıldı.





Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmekte olup B&S Europe konsorsiyumu tarafından uygulanmaktadır. Bu belgenin içeriği tamamıyla B&S Europe konsorsiyumunun sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.



Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmekte olup B&S Europe konsorsiyumu tarafından uygulanmaktadır. Bu belgenin içeriği tamamıyla B&S Europe konsorsiyumunun sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.



2. **Lütfen Sivil Büyü Desteği ile uygulanan Eylemin elde ettiği sonuç/sonuçlar hakkında bilgi verin.** Lütfen başvuru formunuzda öngörülenlerle, elde edilen çıktı/sonuçlardan bahsedin ve karşılaştırın.

Gerçekleştirilen etkinlik sayesinde radon gazı tehlikesi için bu tehlikeyi önlemekle yükümlü "sağlık bakanlığı" üzerinde farkındalık oluşturuldu. Aynı şekilde seminere katılan veya etkileşim içerisinde olan Tabipler Birliği ve Mimar ve Mühendis Odaları radon gazının tespiti için jeolojik unsurların önemli olduğunu kavradılar. İlgili tüm paydaşlar radon gazının nasıl tespit edileceği ve hangi önlemleri alacakları konusunda bilgilendiler.

Bu etkinlikle başlayan farkındalığın da etkisiyle, Yerbilim Mühendisleri Odası, "sağlık bakanlığı" ve KTTB "Radon Risk Assessment Project in the northern part of Cyprus" adı altında radon gazı için AB ye proje sunmak için çalışma başlattılar.

Basın konuya ilgi gösterdi ve röportaj talebinde bulundu. Röportaj gerçekleşti.

3. **Eylemden doğrudan veya dolaylı olarak hangi hedef gruplar yararlandı?** (örneğin, herhangi bir yararlanıcı grup, sorumluluk sahipleri, kurumlar, kuruluşlar, bireyler). Lütfen talep formunuzda belirtilen hedef gruplara bakın ve başlangıçta öngörülmedi ise başkalarını ekleyin ve sayısını belirtin.

Eylemden, "sağlık bakanlığı", KTTB, KTMMOB'ye bağlı odalar ve üyeleri, "çevre dairesi", "jeoloji ve maden dairesi", "şehir plancıları dairesi" personelleri, iş güvenliği uzmanları, akademisyenler ile aktivistler doğrudan olarak yararlanma fırsatı buldular.

Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan herkes sağlık riski taşıyan radon gazı hakkında bilgilendirme şansına sahip oldu. Olası bir proje ile daha detay çalışma sayesinde daha sağlıklı bir ortamda yaşama şansı elde etme ihtimali doğdu.

4. **Sivil Büyü desteği çalışmanıza, kapasitenize ve çalışma alanınıza nasıl katkı sağladı?**

5. **Lütfen, aşağıdaki hedeflerde belirtilen hedeflerden herhangi birine eylemin katkıda bulunup bulunmadığını ve nasıl bulunduğunu açıklayın.** Lütfen talep formunuzda seçilen hedeflere bakın ve eylemin onlara nasıl katkıda bulunduğunu açıklayın. Eylem, talep formunuzda öngörmediğiniz ek hedeflere de katkıda bulunuyorsa, onları da seçebilirsiniz.

Hedefler	Varsa lütfen seçiniz	Açıklama
Demokrasi ve insan haklarının desteklenmesi ve geliştirilmesi amacıyla hak temelli çalışmaların ana akım haline gelmesinin ve aktivistler, yurttaş inisiyatifleri ve STÖ'ler de dâhil olmak üzere hak temelli çalışan aktörlerin desteklenmesi.		
STÖ'lerin özellikle hak temelli çalışmalar, görünürlük/iletişim, savunuculuk ve kurumsal sürdürülebilirlik konularında kapasitelerinin güçlendirilmesi ve hak temelli bir gündeme sahip yeni inisiyatiflerin veya örgütlerin oluşturulmasının desteklenmesi	evet	<p>Organizasyon yerbilim mühendisleri odası ve yeşil barış hareketinin kamuoyu önündeki görünürlüğüne olumlu katkı sağladı. Yapılan geriye dönüşler sayesinde iki organizatör stö de daha bundan sonraki çalışmalar için daha fazla cesaretlendirildi.</p> <p>Özelde bölgedeki, genelde de Kıbrıs'ın kuzeyindeki olası sorunun görünürlüğünü artırdı, savunuculuk ve kurumsal sürdürülebilirlik açısından ilgili odalar, KTTB ve karar alıcı kurumların yakın işbirliğini sağladı.</p> <p>Ayrıca etkinlik bilimsel temelli yaklaşımların gelişmesine katkıda bulunarak hem yaşayan insanların hemde ilgili oda ve STÖ'lerin temel hakkı olan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını taleplerinde kapasitelerinin artırılmasını sağlayacaktır.</p>
Çok toplumlu diyalog ve teşvik edilmesi ve güçlendirilmesi ve/veya hak temelli yaklaşım ile AB değer ve ilkeleri doğrultusunda tek veya çok toplumlu tematik veya çapraz		



tematik koalisyonların geliştirilmesinin desteklenmesi.		
Ortak hak temelli gündemler veya çalışmalara yönelik olarak AB Üye Ülkeleri veya IPA bölgesinde yer alan STÖ'ler ile ağ faaliyetleri ve ortaklıkların teşvik edilmesi ve güçlendirilmesi.		
Kırsal bölgelerdeki kişileri ya da dezavantajlı grupları içermek ya da desteklemek	evet	Çalışma özellikle Lefka/Lefke bölgesinde yaşayan insanların potansiyel radon gazı riski altında olduklarına yönelik bilgilendirme içerdi. Bu sayede bu bölgelerde yaşayan insanlar bilgi ve tecrübe ile desteklendi.
Sivil toplum – kamu ya da sivil toplum – özel sektör arası iş birliği ve diyalogu güçlendirmek	evet	Çalışma ile yerbilim mühendisleri ve yeşil barış hareketi arasında kaynaşma gerçekleşti. Akademisyenler ile birlikte olma ve tanışma fırsatı yakalandı. İlgili karar alıcılar ile bilgi alışverişi sağlandı. Farkındalık yaratıldı.
Karşılıklı öğrenim, birlikte öğrenim ve tecrübe paylaşımını desteklemek	evet	Seminere katılan hocalar vasıtasıyla radon gazı hakkında detay bilgi edinildi. Arazi gezisinde karşılıklı tecrübe ve bilgi paylaşımı yapıldı. Seminere katılan kişiler ile kurulan diyaloglar sayesinde tecrübe paylaşımları ve farkındalık sağlandı.
Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına, çevrenin korunmasına, gençlerin kapsanmasına, erişilebilirliğin sağlanmasına yönelik alınan önlemler		





6. **Eyleminiz kapsamında geliştirilen ve üretilen tüm görünürlük ve/veya baskı materyali/belgelerin listesini yazınız.** Lütfen, ek olarak bu materyal/belgelerden bir kopya olarak Sivil Alan'a gönderiniz. Tüm basılmış materyallerin/belgelerin çıktısı olarak, diğerlerinin ise sanal ortamda gönderilmesi gerekmektedir.

Seminere davet yapılması için davetiye,
Seminer poster/afiş
RADON GAZI - JEOLOJİ İLİŞKİSİ VE KIBRIS'IN KUZEYİNDE DURUM Kitapçığı
Not defteri - Note book
Facebook ve youtube canlı yayın paylaşımı
Seminer sonucu basın bildirisi

Tüm basılmış materyallerden örnekler Sivil Alana bırakılmıştır.

7. **Sivil Büyü desteği sırasında herhangi bir problem ya da zorluk yaşadınız mı?** (Ör. başvuruyu yapmadan önce, başvuru sırasında ve uygunluk kontrolünde, uygulama sırasında) lütfen açıklayınız.

Destek başvurusu sırasında, uygulamada ve sonrasında herhangi bir aksilik yaşamadım. Tüm yetkililer son derece yardımsever davranıp çalışmanın başarı ile gerçekleşmesi için çaba gösterdiler. Hepsine teşekkür ederim.

8. **Sivil Büyü Aynı Destek Programını geliştirmek için tavsiyeleriniz nedir?**

Tedarikçi listesinin geliştirilmesinde fayda vardır.

9. **Bizimle, eyleminizin hedeflerini ve ruhunu sembolize eden bir hikaye, mesaj, alıntı ya da herhangi başka bir tecrübe paylaşabilir misiniz?** (Bu soruda vereceğiniz bilginin Sivil Alan tarafından, Sivil Büyü destekli eyleminizin hedeflerini iletmek ve dağıtmak için kullanılabileceğini unutmayın.

Ortağımız yeşil barış hareketi genel sekreterinin kendilerine ortaklık daveti ettiğimizde mesleğinin de mimar olmasının verdiği konu hakkındaki bilgisi nedeniyle radon gazı konulu bir etkinliğin kendisinin hayali olduğunu bizlere söylemesi, odamızı çok mutlu etti. Konu hakkında bilgisi olan kişilerin radonu ciddiye aldığı ve bir şeyler yapılması gerektiğini bilmeleri bizleri mutlu etti.

10. **Bizimle paylaşmak istediğiniz herhangi başka bir şey var mı?**

AB ve Sivil Büyü ekibine destekleri için teşekkür ederim.